

TIEMPO DE ESTAR DESPIERTO

† Francesc, Obispo de Menorca

Queridos diocesanos:

En este tiempo de Adviento escuchamos continuas llamadas de la Iglesia a estar despiertos. Con frecuencia, perdemos la tensión hacia Dios en nuestra vida, y caemos en la mediocridad. Es preciso despertar.

Jesús no se cansaba de recomendar a los discípulos que estuvieran despiertos: "siempre despiertos" (Lc 21, 36), con la "cintura ceñida y la lámparas encendidas" (Lc 12, 35), velando (cf. Mt 24, 37). Necesitamos estar despiertos para poder descubrir la presencia de Dios en nosotros, en los demás, en el mundo. Despiertos, también, para buscar al Señor y para acogerle cuando viene a nuestra vida. Despiertos, en fin, para recibirle cuando se presenta -generalmente de improviso- en la figura de los hermanos, especialmente de los más pobres.

"Tened cuidado", dice Jesús, "no se os embote la mente con el vicio, la bebida y la preocupación por el dinero" (Lc 21, 24). En este tiempo de adviento podríamos pensar qué cosas nos adormecen y nos conducen a vivir en la pasividad y el letargo. Quizás la rutina se ha apoderado de nuestra vida y hemos perdido el amor primero (cf. Ap 2, 4). Puede ser que el bienestar del que disfrutamos haya adormecido nuestro espíritu. Las muchas comodidades y entretenimientos hacen perder el vigor del alma y nos atontan. A lo mejor se nos ha contagiado la superficialidad y frivolidad

dominante en nuestra sociedad y perdemos la mirada penetrante que debe caracterizar al hombre de fe.

Conozco tres remedios espirituales para el sueño. El primero es la oración, que devuelve la vitalidad al espíritu. Si no queremos relajarnos, busquemos el silencio y la soledad, para dialogar con Dios y dejar al corazón crecer en el deseo de Dios. El segundo es la sobriedad, que consiste en utilizar con moderación nuestros sentidos, nuestro dinero, nuestro tiempo, lo cual requiere un esfuerzo para dominar las propias pasiones y deseos, vigilando para que nuestro corazón no sea esclavo de nuestros sentidos. El tercer remedio es el amor. El corazón se va ensanchando cuando lo ejercitamos en el amor a Dios y a los hermanos. Amar de verdad impide que nos relajemos y nos durmamos.

Algunos monjes de la antigüedad se llamaban "népticos", es decir, "los vigilantes". Tenían una fuerte conciencia de que la vigilancia era una condición fundamental para comenzar, mantenerse y progresar en la vida espiritual. En realidad, todo cristiano debería ser un vigilante, alguien que tiene la mente clara para contemplar la realidad y que tiene preparado el corazón para acoger al Salvador.

Dichosos los siervos a los que el Señor encuentre despiertos, decía Jesús (Lc 12, 37). Dichosos nosotros si este tiempo de Adviento nos ayuda a superar la pereza y la apatía y a espabilar el alma.

l'entrevista a... XAVIER MARTÍN MARTÍNEZ

Xavier Martín Martínez, professor de Filosofia i membre de la Secció de Llengua i Literatura de l'Institut Menorquí d'Estudis (IME), ha publicat diferents llibres entre els quals «Diari 1824-1844. Josep Sanxo i Sanxo», editat recentment per Publicacions de l'Abadia de Montserrat i l'IME.

Com s'ha gestat aquest nou llibre que acaba de publicar?

És una tasca que vaig començar a transcriure ja fa més de cinc anys, la qual cosa va dur molta feina perquè una part important del manuscrit es troba deteriorat. Es tracta d'un volum d'un es 600 pàgines que es troba custodiat a l'arxiu de l'església de Santa Maria de Maó.

Qui era Josep Sanxo i Sanxo, l'autor d'aquest diari?

Fou teòleg, historiador i naturalista, nascut l'any 1776 a Maó, beneficiat de la parròquia de Santa Maria de Maó i ocupà càrrecs importants dins la diòcesi menorquina. Josep Sanxo procedia d'una família benestant i culta. Contemporani dels il·lustrats menorquins com Joan Ramis i Ramis, Antoni Roig i Reixart i Antoni Febrer i Cardona... El nostre autor, Josep Sanxo, amb les seves obres relatives al món natural de Menorca i, també, a la historiografia, serà un exemple colpidor del típic autor menorquí nascut en plena Il·lustració, amb una visió clarament enciclopèdica del món.

Diari 1824-1844, què hi trobarem en endinsar-nos dins la lectura d'aquest llibre?

Aquesta publicació té un valor important pels temes relacionats amb la litúrgia, la manifestació popular del fet religiós, la llengua, la música, la història, la cultura popular..., corresponent a la primera meitat del segle XIX. Per cert, una època no gaire estudiada dins la historiografia menorquina.

El gruix més rellevant del diari és el seu tarannà litúrgic, finalitat principal per la qual s'escriu, perquè servia, d'alguna manera, com a manual dels diferents actes religiosos que es duïen a terme a l'església de Santa Maria. Es descriuen les festivitats religioses, amara des d'una gran solemnitat, que es troben emmarcades dins el calendari litúrgic, sobretot els dos grans cicles de Nadal i de Pasqua, les festes a la Mare de Déu, les festes als sants, etc. És una aportació més per entendre les conseqüències que tingué el canvi de l'Antic Règim a la revolució burgesa o liberal dins la societat insular (la desamortització dels béns eclesiàstics, el confinament de carlins, els aldarulls populars...). En aquest sentit també resideix la importància d'aquest diari, perquè va ser escrit des de la perspectiva d'un eclesiàstic liberal moderat, que contrastava amb la postura carlina d'un sector del clergat i amb la mateixa jerarquia menorquina.

la paraula
de Déu

Diumenge Segon d'Advent

Cicle C

Lectura del llibre de Baruc

5,1-9

Jerusalem, lleva't el vestit de dol i d'aflicció, i engalana't per sempre amb la glòria de Déu. Muda't amb el mantell de la bondat de Déu, posa't al front per diadema la glòria de l'Etern. Déu farà que davall el cel es vegi pertot arreu la teva resplendor i tindràs per sempre aquest nom, que Déu t'imposarà: Possessió-pacífica-del-bé i Glòria-del-culte-a-Déu. Aixeca't, Jerusalem, guaita des del cim cap a l'orient i veuràs com, per orde del Sant, es reuneixen els teus fills de llevant i de ponent; canten d'alegria recordant l'obra de Déu. Quan varen sortir de tu, caminaven escortats d'enemics, però ara Déu te'ls retorna portats gloriosament com en un tronó reial. Déu ordena que s'abaixin els turons més alts i les muntanyes perpètuas, que s'umplin les fondalades i s'anivelli la terra, perquè Israel camini segur, guiat per la glòria de Déu. Fins i tot els boscs i tots els arbres aromàtics faran ombra a Israel per manament de Déu. Déu conduirà Israel, ple d'alegria, a la llum de la seva glòria, amb aquella bondat i aquell amor que li són propis.

Salm responsorial 125

R: És magnífic el que el

Senyor fa a favor nostre, amb quin goig ho celebrem!

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis

1,4-6.8-11

Lectura de l'evangeli segons sant Lluç

3,1-6

L'any quinzè del regnat de l'emperador Tiberi, mentre Ponç Pilat era procurador romà de la Judea, Herodes era tetrarca de Galilea, Felip, el seu germà, ho era d'Iturea i de la regió de Traconítida i Lisànies, ho era d'Abilena, durant el pontificat d'Anàs i Caifàs, Joan, fill de Zacaries, rebé la paraula de Déu en el desert, i anà per tota la comarca del Jordà predicant un baptisme de conversió per obtenir el perdó dels pecats. Complia allò que hi ha escrit en el llibre del profeta Isaïes: "Una veu crida en el desert: Obriu una ruta al Senyor, aplanau-li el camí. S'alçaran les fondalades i s'abaixaran les muntanyes i els turons, la serralada es tornarà una plana, i el terreny esca-brós serà una vall, i tot-hom veurà la salvació de Déu.

Lectura del libro de Baruc

5, 1-9

Salmo responsorial 125

R: El Señor ha estado grande con nosotros, y estamos alegres.

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Filipenses

1, 4-6. 8-11

Hermanos: Siempre que rezo por todos vosotros, lo hago con gran alegría. Porque habéis sido colaboradores míos en la obra del Evangelio, desde el primer día hasta hoy. Esta es nuestra confianza: que el que ha inaugurado entre vosotros esta buena obra, la llevará adelante hasta el Día de Cristo Jesús. Testigo me es Dios de lo entrañablemente que os echo de menos, en Cristo Jesús. Esto que siento por vosotros está plenamente justificado: os llevo en el corazón, porque tanto en la prisión como en mi defensa y prueba del Evangelio, todos

compartís mi gracia. Testigo me es Dios del amor entrañable con que os quiero, en Cristo Jesús. Y esta es mi oración: que vuestro amor siga creciendo más en penetración y en sensibilidad para apreciar los valores. Así llegaréis al día de Cristo limpios e irreprochables, cargados de frutos de justicia, por medio de Cristo Jesús, para gloria y alabanza de Dios.

Lectura del santo Evangelio según san Lucas

3, 1-6

En el año decimoquinto del imperio del emperador Tiberio, siendo Poncio Pilato gobernador de Judea, y Herodes tetrarca de Galilea, y su hermano Filipo tetrarca de Iturea y Traconítide, y Lisanio tetrarca de Abilene, bajo el sumo sacerdocio de Anás y Caifàs, vino la palabra de Dios sobre Juan, hijo de Zacarías, en el desierto. Y recorrió toda la comarca del Jordán, predicando un bautismo de conversión para perdón de los pecados, como está escrito en el libro de los oráculos del profeta Isaías: «Voz del que grita en el desierto: Preparad el camino del Señor, allanad sus senderos; los valles serán rellenados, los montes y colinas serán rebajados; lo torcido será enderezado, lo escabroso será camino llano. Y toda carne verá la salvación de Dios».

evangeli i vida

Preparem el camí al Senyor!

Vicent Llabrés

Crida l'atenció el començament de l'evangeli d'aquest diumenge: "L'any quinzè del regnat del emperador Tiberi, mentre Ponç Pilat era procurador romà de Judea..." (Lc 3,1), no és habitual trobar a l'evangeli aquesta concreció històrica dels fets que es narren, però la intenció de Lluç no es documentar al lector del moment històric que vivia Palestina, el que cerca l'evangelista es fer notòria la presència salvadora de Déu, encarnada en Jesús, que entra de ple en la història de la humanitat.

L'encarnació és un fet real i concret que esdevé en la història.

Continuant amb el fil del text, aquest ens narra l'activitat frenètica de Joan Baptiste a la comarca del riu Jordà, demanant la conversió del seus habitants. La missió de Joan va ser "preparar el camí del Senyor" (Lc 3, 4b). D'ell, el seu pare -Zacaries-, havia dit: "I a tu infant et diran profeta de l'Altíssim, perquè aniràs al davant del Senyor a preparar els seus camins..." (Lc 2,76). Per a Lluç la predicació de Joan demanant la conversió no sols anava dirigida als fariseus i saduceus, als que Joan

tracta de cries de d'escurçós, sinó que a tot el poble, també a noltros avui.

La setmana passada l'evangeli ens demanava una actitud vigilant, desperta,... aquesta setmana Joan crida al desert, ho ha de fer cridant perquè aquell poble estava dormit i no hi sentia, avui Joan també ens ha de despertar a noltros, perquè moltes vegades estem apagats, cecs i secs, sense esperança. El crit de Joan és una crida a "preparar el camí del Senyor". Val la pena que ens demanem de com obrir-li camins a Déu. Com fer-li lloc a la nostra vida?

Gaudete et Exsultate

Capítol segon

Dos subtils enemics de la santedat I

Anna Seguí, ocd

En aquest segon capítol, el Papa ens adverteix del perill que comporta la seducció de la heretgia, ja que falseja la veritable santedat. És un tema que afecta tot el procés santificador del creient i de tota l'Església. És més, la heretgia, juntament amb la idolatria i el sincretisme, són fenòmens molt corrents en tota la història de la salvació, i fou el major motiu de preocupació, treball i recriminació dels profetes. Si ens remuntem al Gènesi, trobem el fet clau de tots els mals que se'n deriven. Déu va crear l'ésser humà, home i

dona els creà, els va situar al jardí de l'harmonia joiosa i els va fer els seus amics. Tot els està permès. Tot. Menys fer-se com Déu. Déu és Déu, la criatura sempre criatura, supeditada al Creador. És la nostra condició i més ens val. Però el misteri del mal el trobem també en els inicis de la creació. El Temptador s'alça altiu i provocador davant els amics de Déu i els posa la trampa de la caiguda: "Sereu com Déu". Adam i Eva mosseguen a plaer el fruit del poder, no accepten la condició de criatures, volen igualar-se amb Déu. D'aquest fet superb

sorgeix la des-harmonia, la heretgia i el pecat. L'ésser humà ja no mira al seu Creador cara a cara, s'amaga, i amagar-se de Déu és la desorientació absoluta, és passar de la llum a la foscor, de la bondat a l'agressió, de l'odi al crim. És perdre's. L'ésser humà no trobarà en si mateix el valor ni la força per retornar al paradís. Aquest lloc li ha estat vetat. Ara ha de llaurar el seu propi jardí amb treball i cansament, suor i dolor. Però Déu li oferirà el seu amor primer, misericordiós i salvador, possibilitador de nova fidelitat i felicitat.

miscel·lània menorquina

Els donats de Sant Joan de Missa (I)

Florenci Sastre

El Sr. Adolf Sintes ha publicat al Diari Menorca uns interessantíssims articles sobre els donats més moderns de Sant Joan. Aquests personatges exercien una funció humil però imprescindible pel funcionament d'aquesta ermita. Precisament el primer document que hem pogut trobar sobre el funcionament de l'obreria de Sant Joan ens parla d'aquest tema: el Rei Martí l'humà des de Saragossa escriu el 20 de juny de 1399 als dilectes i fidels el Governador de Menorca i els Obrers de la capella sota la invocació de Sant Joan Baptista construïda en el terme de la vila de Ciutadella de la mateixa illa. La carta -escrita en llatí- ens informa que en Guillem Serra, habitant de Ciutadella, havia suplicat humilment al monarca dient-li que la

dita capella estava edificada en el terme de certa alqueria seva i que el donat ("donatus") que posen a la dita capella ha d'obtenir moltes coses necessàries de la dita alqueria i que ell dit suplicant i la seva família cada dia conversen amb el dit donat. Per això és convenient i quasi necessari que el donat sigui benèvol i amic amb ell dit suplicant ja que en el cas contrari de la conversa en podrien sorgir danys i escàndols com passa ara que el donat que hi ha li té odi i és el seu enemic. Suplica que es posi remei en això de tal manera que ara i en el futur el donat no li sigui sospitos ni malèvol.

El monarca, acollint benignament la súplica, diu i ordena a cadascú d'ells que quan es posi a la dita capella un donat, es procuri que no

sigui malèvol ni sospitos raonablement al dit suplicant i que si el donat que hi ha ara fos culpable d'injuriar al dit suplicant sigui remogut i sigui posat en el seu lloc un altre donat idoni i suficient, amb el qual el dit Guillem Serra visqui amicablement com és degut, procurant que no hagi de tornar a recórrer a sa magestat. Arxiu de la Corona d'Aragó C.R. 2264. Pàg.103-103 v.

El següent donat que tenc documentat és Martí Salort, al qual el 18 de gener de 1614 la Universitat li deixa tres barcelles de blat per sembrar a tornar en blat nou quan el culli donant per fiança en Joan Poquet, conrador.

El 13 de maig de 1615 era donat en Joan Salort, espòs de Magdalena Fàbregues (era família de l'anterior?).

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

Salms de la 2ª Setmana:

Dg.9, Segon d'Advent: Ba 5, 1-9 / Sal 125 / Fl 1, 4-6. 8-11 / Lc 3, 1-6.

Di. 10, Fèria: Is 35, 1-10 / Sal 84 / Lc 5, 17-26.

Dt. 11, Fèria: Is 40, 1-11 / Sal 95 / Mt 18, 12-14.

Dc. 12, Fèria: Is 40, 25-31 / Sal 102 / Mt 11, 28-30.

Dj. 13, Santa Llúcia, verge i màrtir (MO): Is 41, 13-20 / Sal 144 / Mt 11, 11-15.

Dv.14, Sant Joan de la Creu, prevere i doctor de l'Església (MO): Is 48, 17-19 / Sal 1 / Mt 11, 16-19.

Ds.15, Fèria: Sir 48, 1-4. 9-11 / Sal 79 / Mt 17, 10-13.

Dg. 16, Tercer d'Advent: So 3, 14-18a / Sal Is 12 / Fl 4, 4-7 / Lc 3, 10-18.

Missioners menorquins

Són moltes les persones que habitualment, durant aquestes dates ens feim propers als missioners menorquins. Amb l'objectiu de facilitar-ho, vos oferim les seves adreces:

María Dolores Arribillaga Lizarraga

Parroquia Ntra. Sra.de Guadalupe Apdo. 4
2109-La Lima (Cortes).
HONDURAS
e-mail:

monasterioconcepcionistas@hotmail.com

Manolo Bonet Fuster

Delegación Provincial
C/ Liebre, 25
28043, Madrid. ESPANYA
e-mail: boinet06@yahoo.es

Maria Asunción Nadal

Puigdefàbregas
San José de Kavitu
MOXOS. BOLIVIA
e-mail: simoxos1@entelnet.bo

Assumpció Bosch Bagur

Sours Salésiennes
10 B.P2034 koumassi
Remblais - Abidjan 10
COTE D'IVOIRE
e-mail: boschsrasuncion@gmail.com

Antoni Carreras Torrent

Centro Muchacho Trabajador
Apartado correos 17-09-7304, Quito. ECUADOR
e-mail: antoniccarreras@gmail.com

Margarita Juanico Pons

Avenida Buenos Aires, 500
Lima, 22.
Puente Piedra, Lima. PERÚ
Telèfon: 005114885170
e-mail: margajm2001@yahoo.es

Bartomeu Garriga Andreu

Barrio Francisco del Rosario
Sánchez, Manzana R, Núm. 7
72000 - San Juan de la Maguana. REPÚBLICA DOMINICANA
e-mail: tomegarriga@gmail.com

Blog: www.pastoralmi.org
Pastoral Materno Infantil

Xec Marquès Coll

Don Bosco Tamba. Paroisse Cathédrale.
BP 76. Tambacounda.
SENEGAL
Telèfon: 221 77 263 08 44
e-mail: xecsd@gmail.com

Maria Soledad Camps Gomila

Alto San Pedro Sucre-Bolivia
Telèfon 591 68646345
e-mail: solcamp@gmail.com

Oscar Gonzalez Marques

2ª Avda. N.O. n° 1, Apdo. 207
San Pedro Sula. HONDURAS
e-mail: oskargoma@hotmail.com

Teresa Gorriás Pons

Kongregàcia Sestier
Panny Marie Útechy
KUKUCÍNOVA, 10
010 01, ZILINA
e-mail: tgorrias7@gmail.com

agenda

III Trobada de capellans d'hospital i geriàtric

Jornada de convivència oberta a capellans, religiosos i seglars del món de la salut per a compartir inquietuds i reflexions sobre el treball d'acompanyament en hospitals i geriàtrics. La trobada comptarà amb testimonis de voluntaris seglars als centres de salut de l'Illa.

Dimarts 11 de desembre, al Santuari del Toro, de 10.15 a 16.30 h.

Curset per a guies turístics

Visita guiada per Ciutadella amb Marc Pallicer. Organitza Pastoral de Turisme.

Dimecres 12 de desembre, trobada a la Catedral a les 16 h. Activitat gratuïta. No cal inscripció prèvia.

II xerrada de teologia

L'institut Diocesà de Teologia i l'ISCREB organitzen la segona trobada de Teologia d'aquest curs, que oferirà el Dr. Xavier Marín sobre **Fenomenologia Religiosa**.

Divendres dia 14 de desembre a les 20.30 h, al Seminari Diocesà.

Pregàries d'Advent EMD

Els Equips de Matrimonis de la Mare de Déu es trobaran per a preparar l'arribada del Nadal partint del tema **"M'aixecaré i aniré per places i camins per anunciar la bona nova del Senyor"**.

-A Ferreries:

Dissabte 15 de desembre, a les 21 h a l'església de Santa Maria.

-A Ciutadella:

Diumenge 16 de desembre, a les 17.30 h, al santuari de Maria Auxiliadora.

Taller Bíblic a Santa Clara

Amb motiu del dia de la Paraula de Déu, que la Diòcesi celebra el Diumenge III d'Advent, les germanes clarisses ofereixen un taller senzill d'apropament a la Bíblia: **"Tens la Paraula molt a prop teu"**, acompanyat per la gna. Gadi.

Dissabte 15 de desembre, de 10.30 a 12.30 h, al Monestir de Santa Clara de Ciutadella. S'ha de portar la Bíblia. Gratuït amb inscripció prèvia al telèfon: 971 38 27 78, o per e-mail: monsantaclara@telefonica.net

Diumenge de la Paraula de Déu

Diumenge 16 de desembre, a totes les parròquies de Menorca.

Celebració penitencial

Dijous dia 13, a Sant Antoni de Fornells, a les 17.30 h.

Betlem Vivent

El col·legi Sant Josep de Maó convida a participar, un any més, del "Betlem Vivent". Es podrà visitar de les 18 a les 20 h, el diumenge 16 de desembre.

notícies nostres

Aquestes i altres notícies les podeu trobar a la pàgina web del Bisbat de Menorca

Els preveres reben formació en Ideologia de Gènere Professors de la Universitat Catòlica de València els informen de la proposta de llei sobre canvi de sexe que prepara el Govern

Els capellans de la Diòcesi van dedicar dimecres i dijous de la setmana passada a posar-se al dia en idees tant d'actualitat com feminisme, sexe i gènere o transexualitat en les Jornades en Ideologia de Gènere organitzades per la Diòcesi i l'Observatori de Bioètica de la Universitat Catòlica de València San Vicente Màrtir al Santuari del Toro. Gràcies a tres ponències de professors d'aquesta universitat els preveres de l'Illa van tenir l'oportunitat de conèixer en detall la proposta de llei sobre transsexualitat que prepara el Govern i que preocupa dins l'Església perquè dóna llibertat als menors per a sol·licitar el canvi de sexe sense necessitat de proves mèdiques ni el consentiment de la família.

El tema es va abordar des de tres àmbits: el jurídic, el científic i l'antropològic. Alejandro López va explicar la proposta de llei en si, mentre que Julio Tudela, va exposar els perills d'un canvi de sexe abans de l'adolescència i les conseqüències biològiques i psicològiques per a l'individu. Els aspectes més socials els va abordar Enrique Burguete. "Sap un filllet que demana un canvi de sexe que haurà

d'hormonar-se tota la vida i el que això comporta?", es preguntava aquest antropòleg. "La llibertat exigeix ús de raó", va afirmar per concloure que un filllet "no pot decidir" perquè no compta amb la maduresa necessària per conèixer totes les conseqüències dels seus actes.

Les jornades formatives en Ideologia de Gènere van comptar també amb dues conferències obertes al públic, especialment adreçades a educadors, catequistes, pares i mares. Enrique Burguete va repetir la seva ponència "Sexe i gènere. A la recerca d'una veritat més enllà d'ideologies" al Seminari de Ciutadella i a la Casa de l'Església de Maó.

"No podem assistir passivament a la destrucció del planeta"

El Bisbe dedica el primer diàleg del curs a l'ecologia i la necessitat d'adoptar valors mediambientals

El Sr. Bisbe Mons. Francesc Conesa va expressar fermament el compromís de la Diòcesi amb la sostenibilitat mediambiental en el primer dels diàlegs del curs. "No podem assistir passivament a la destrucció del planeta", va afirmar davant un bon grup de fidels, divendres 30 de novembre, a la Catedral, just començar el seu discurs, "Cap a una ecologia integral".

El Bisbe, inspirat en l'Encíclica "Laudato Si" del Papa Francesc, va exposar les claus de la crisi ecològica i quines són les seves arrels ètiques i espirituals per aproximar-se després a les possibles solucions al problema. "Una arrel important està en l'actitud de l'home davant la natura", remarcava, en la confiança cega en els avenços tècnics i en com això ve lligat "a la il·lusió que és possible un creixement infinit i il·limitat".

El camí per a solucionar-ho, per a promoure una cultura ecològica, no és fàcil ni s'hi arribarà de cop. I així ho va admetre el sr. Bisbe. Per arribar a aquesta "manera de mirar el món, un pensament, una política i una espiritualitat que promoguin el respecte a la natura" s'han de tenir en compte molts aspectes: socials, econòmics, la cura del patrimoni històric, artístic i cultural..., sempre "respectant la

diversitat de cultures i posant atenció especial a les cultures locals". Un gran repte, però que alhora és necessari afrontar per a evitar la destrucció de la Terra, idea amb la qual van estar d'acord tots els assistents.

Un cop finalitzada la intervenció del Bisbe es va obrir un col·loqui on va destacar la crítica al sistema de consum des de punts de vista molt diversos. Una vintena de persones, entre les quals la política Mae de la Concha o l'historiador Miquel Àngel Casanovas van intervenir a títol personal. També van participar el rector de la Catedral, J. Manguán, el del Seminari, J. Bosco Faner, la secretària de Pastoral de Turisme, Paca Llabrés i el vicari general, Gerard Villalonga.

Betlems

Convidam a les comunitats i parròquies que munten Betlems a comunicar els dies i horaris de visita a fulldominical@gmail.com. La data límit per fer arribar la informació és el 16 de desembre i sortirà publicada al full de diumenge 23 de desembre.